

I

(Ψηφίσματα, συστάσεις και γνωμοδοτήσεις)

ΣΥΣΤΑΣΕΙΣ

ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ

ΣΥΣΤΑΣΗ ΤΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ

της 15ης Μαρτίου 2018

σχετικά με ένα ευρωπαϊκό πλαίσιο για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας

(2018/C 153/01)

ΤΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΗΣ ΕΥΡΩΠΑΪΚΗΣ ΕΝΩΣΗΣ,

Έχοντας υπόψη τη Συνθήκη για τη λειτουργία της Ευρωπαϊκής Ένωσης, και ιδίως το άρθρο 166 παράγραφος 4 και το άρθρο 292, σε συνδυασμό με το άρθρο 153 παράγραφος 2 και παράγραφος 1 σημείο β),

Έχοντας υπόψη την πρόταση της Ευρωπαϊκής Επιτροπής,

Εκτιμώντας τα ακόλουθα:

- (1) Ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας που οδηγούν σε ένα συνδυασμό επαγγελματικών δεξιοτήτων, εμπειρίας και μάθησης βάσει της εργασίας και βασικών ικανοτήτων, διευκολύνουν τους νέους να εισέλθουν στην αγορά εργασίας, καθώς και τους ενήλικες να προοδεύσουν στη σταδιοδρομία τους και να περάσουν στην απασχόληση. Αποτελούν μέρος των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης (EEK) και υφίστανται παράλληλα με άλλες οδούς μάθησης με βάση την εργασία και/ή επαγγελματικής κατάρτισης.
- (2) Καλά σχεδιασμένα προγράμματα μαθητείας ωφελούν τόσο τους εργοδότες όσο και τους εκπαιδευόμενους, και επίσης ενισχύουν το σύνδεσμο του κόσμου της εργασίας με τον κόσμο της εκπαίδευσης και της κατάρτισης. Με την καθιέρωση προτύπων υψηλής ποιότητας αποφεύγεται το ενδεχόμενο τα προγράμματα μαθητείας να προσανατολίζονται σε θέσεις εργασίας χαμηλής ειδίκευσης και σε ανεπαρκή κατάρτιση που βλάπτουν τη φήμη τους. Πέραν του ότι παρέχουν μια διόδο προς την αριστεία, τα προγράμματα μαθητείας υψηλής ποιότητας μπορούν να συμβάλουν επίσης στην προώθηση της ενεργού συμμετοχής του πολίτη και της κοινωνικής ένταξης, ενσωματώνοντας στην αγορά εργασίας άτομα με διαφορετικό κοινωνικό και προσωπικό υπόβαθρο.
- (3) Ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας δημιουργούνται μέσω διαρθρωμένων εταιρικών σχέσεων στις οποίες συμμετέχουν όλοι οι σχετικοί ενδιαφερόμενοι, ιδίως κοινωνικοί εταίροι, επιχειρήσεις, ενδιαμέσοι φορείς όπως βιομηχανικά, εμπορικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια, επαγγελματικές και κλαδικές οργανώσεις, ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, οργανώσεις νεολαίας και γονέων, καθώς και τοπικές, περιφερειακές και εθνικές αρχές. Από το 2013, η Επιτροπή σε συνεργασία με τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους προωθεί την προσφορά, την ποιότητα και την προβολή προγραμμάτων μαθητείας μέσω της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για Θέσεις Μαθητείας, η οποία έχει κινητοποιήσει μέχρι στιγμής πάνω από 700 000 προσφορές θέσεων μαθητείας, θέσεων πρακτικής άσκησης ή προσφορές πρώτης θέσης εργασίας. Πρωτοβουλίες υπό την αιγίδα της επιχειρηματικής κοινότητας, όπως το Ευρωπαϊκό σύμφωνο για τη Νεολαία, κινητοποίησαν περισσότερες προσφορές και βοήθησαν να προωθηθούν εταιρικές σχέσεις μεταξύ επιχειρήσεων και εκπαιδευτικών ιδρυμάτων σε ολόκληρη την Ένωση.
- (4) Οι Ευρωπαίοι διεπαγγελματικοί κοινωνικοί εταίροι συνέλεξαν αποδεικτικά στοιχεία για την ποιότητα και τη σχέση κόστους-αποτελεσματικότητας των προγραμμάτων μαθητείας μέσω των παράλληλων έργων τους και της κοινής δήλωσης που εξέδωσαν τον Ιούνιο του 2016 για ένα κοινό όραμα για τις θέσεις μαθητείας, η οποία αποτέλεσε τη βάση για τη γνώμη σχετικά με ένα κοινό όραμα για ποιοτική και αποτελεσματική μαθητεία και μάθηση στον χώρο εργασίας, η οποία εκδόθηκε στις 2 Δεκεμβρίου 2016 από τη Συμβουλευτική Επιτροπή Επαγγελματικής Κατάρτισης.
- (5) Προκειμένου να διασφαλίσει ακόμη βαθύτερη και ευρύτερη συμμετοχή ενδιαφερόμενων φορέων, η Επιτροπή διοργάνωσε ακροάσεις σε δύο στάδια, στις 30 Μαρτίου και στις 7 Ιουνίου 2017, με διακλαδικούς και οι τομεακούς κοινωνικούς εταίρους και εμπορικά, βιομηχανικά και βιοτεχνικά επιμελητήρια.

- (6) Το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων (ΕΠΕΠ), το οποίο θεσπίστηκε για πρώτη φορά το 2008 και αναθεωρήθηκε το 2017 ⁽¹⁾, βελτιώνει τη διαφάνεια, τη συγκρισιμότητα και τη δυνατότητα μεταφοράς των επαγγελματικών προσόντων.
- (7) Με τη σύσταση του Συμβουλίου, της 18ης Ιουνίου 2009, για τη δημιουργία Ευρωπαϊκού Πλαισίου Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET) ⁽²⁾ θεσπίστηκε ένας μηχανισμός αναφοράς με σκοπό να βοηθά τα κράτη μέλη να προωθούν και να παρακολουθούν τη συνεχή βελτίωση των συστημάτων τους στον τομέα της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (8) Μέσω του Ευρωπαϊκού Χάρτη Ποιότητας για την Πρακτική Άσκηση και τη Μαθητεία, που εκδόθηκε το 2012, το Ευρωπαϊκό φόρουμ Νεολαίας παρότρυνε τις ευρωπαϊκές χώρες, τα ευρωπαϊκά θεσμικά όργανα και τους κοινωνικούς εταίρους να θεσπίσουν ή να ενισχύσουν τα νομικά πλαίσια ποιότητας για τα προγράμματα μαθητείας.
- (9) Η σύσταση του Συμβουλίου της 22ας Απριλίου 2013 για τη θέσπιση Εγγυήσεων για τη Νεολαία ⁽³⁾ καλεί τα κράτη μέλη να εξασφαλίζουν ότι όλοι οι νέοι ηλικίας κάτω των 25 ετών λαμβάνουν προσφορά απασχόλησης καλής ποιότητας, συνεχούς εκπαίδευσης, μαθητείας ή άσκησης εντός περιόδου τεσσάρων μηνών από τη στιγμή που καθίστανται άνεργοι ή εξέρχονται από την επίσημη εκπαίδευση.
- (10) Σε κοινή δήλωση της 2ας Ιουλίου 2013 για τη θέσπιση της Ευρωπαϊκής Συμμαχίας για Θέσεις Μαθητείας, οι ευρωπαίοι κοινωνικοί εταίροι, η Ευρωπαϊκή Επιτροπή και η λιθουανική προεδρία του Συμβουλίου της Ευρωπαϊκής Ένωσης δεσμεύτηκαν να συμβάλουν στην προσφορά, την ποιότητα και την ελκυστικότητα των προγραμμάτων μαθητείας.
- (11) Η δήλωση του Συμβουλίου της 15ης Οκτωβρίου 2013 για την Ευρωπαϊκή Συμμαχία για Θέσεις Μαθητείας επισήμανε ότι η αποτελεσματικότητα και η ελκυστικότητα των προγραμμάτων μαθητείας πρέπει να ενισχύεται από τη συμμόρφωσή τους σε διάφορες κοινές κατευθυντήριες αρχές.
- (12) Με τη σύσταση του Συμβουλίου σχετικά με ένα ποιοτικό πλαίσιο για τις περιόδους πρακτικής άσκησης ⁽⁴⁾, η οποία εκδόθηκε στις 10 Μαρτίου 2014, θεσπίστηκε σειρά αρχών για τη βελτίωση της ποιότητας των περιόδων πρακτικής άσκησης εκτός του πλαισίου της τυπικής εκπαίδευσης και κατάρτισης.
- (13) Βάσει της διαδικασίας της Κοπεγχάγης για ευρωπαϊκή συνεργασία στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση, τα συμπεράσματα της Ρίγας, της 22ας Ιουνίου 2015, τα οποία εγκρίθηκαν από τους αρμόδιους υπουργούς για θέματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, καθόρισαν τη μάθηση στον χώρο εργασίας σε όλες τις μορφές της, με ιδιαίτερη προσοχή σε προγράμματα μαθητείας, και την ανάπτυξη μηχανισμών διασφάλισης της ποιότητας ως δύο από τις πέντε ευρωπαϊκές προτεραιότητες για την περίοδο 2015-2020.
- (14) Κατά τη διάρκεια της αποστολής της για την περίοδο 2014-2015, η ομάδα εργασίας για την επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση του στρατηγικού πλαισίου «Εκπαίδευση και Κατάρτιση 2020» ανέπτυξε 20 κατευθυντήριες αρχές για υψηλών επιδόσεων προγράμματα μαθητείας και για τη μάθηση στον χώρο εργασίας.
- (15) Στην έκθεσή του με θέμα «πρόγραμμα Erasmus+ και άλλα εργαλεία για την προώθηση της κινητικότητας στο πλαίσιο της επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης – μια προσέγγιση διά βίου μάθησης», της 4ης Μαρτίου 2016, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο κάλεσε να ληφθούν μέτρα για να καθιερωθούν πρότυπα ποιότητας για τις θέσεις μαθητείας.
- (16) Ο κανονισμός (ΕΕ) 2016/589 του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου ⁽⁵⁾ ορίζει ότι, από τον Μάιο του 2018, προγράμματα μαθητείας τα οποία βασίζονται σε σύμβαση εργασίας μπορούν να διαφημίζονται στο EURES, την ευρωπαϊκή πύλη για την επαγγελματική κινητικότητα.
- (17) Στην ανακοίνωσή της, της 10ης Ιουνίου 2016, σχετικά με ένα νέο θεματολόγιο δεξιοτήτων για την Ευρώπη, η Επιτροπή τόνισε τη στήριξή της προς τους κοινωνικούς εταίρους, προκειμένου να προωθήσουν τα αποτελέσματα των κοινών τους έργων, για παράδειγμα με την καθιέρωση ενός ποιοτικού πλαισίου για τις περιόδους μαθητείας.
- (18) Στην ανακοίνωση της Επιτροπής με τίτλο «Επένδυση στη Νεολαία της Ευρώπης», της 7ης Δεκεμβρίου 2016 ⁽⁶⁾, διατυπώθηκε το αίτημα να καταβάλλουν οι αρμόδιοι φορείς περαιτέρω προσπάθειες υποστήριξης των νέων ώστε να έχουν την καλύτερη δυνατή αφετηρία στη ζωή, επενδύοντας στις γνώσεις, στις δεξιότητες και στις εμπειρίες τους, βοηθώντας τους να βρουν την πρώτη τους θέση εργασίας ή κατάρτιση. Ο στόχος ήταν να βοηθηθούν οι νέοι να αξιοποιήσουν τις ευκαιρίες, να ενσωματωθούν αποτελεσματικά στο κοινωνικό σύνολο, να γίνουν ενεργοί πολίτες και να ακολουθήσουν επιτυχώς μια επαγγελματική σταδιοδρομία, μεταξύ άλλων και μέσω ενός πλαισίου ποιότητας που θα περιγράφει τις βασικές αρχές για τα προγράμματα μαθητείας.
- (19) Στη Διακήρυξη της Ρώμης, της 25ης Μαρτίου 2017, περιλαμβάνεται η δέσμευση να καταβληθούν προσπάθειες ώστε να υλοποιηθεί μια Ένωση όπου οι νέοι θα λαμβάνουν την καλύτερη δυνατή εκπαίδευση και κατάρτιση και θα μπορούν να σπουδάζουν και να αναζητούν εργασία σε όλη την ήπειρο.

⁽¹⁾ ΕΕ C 189 της 15.6.2017, σ. 15.

⁽²⁾ ΕΕ C 155 της 8.7.2009, σ. 1.

⁽³⁾ ΕΕ C 120 της 26.4.2013, σ. 1.

⁽⁴⁾ ΕΕ C 88 της 27.3.2014, σ. 1.

⁽⁵⁾ ΕΕ L 107 της 22.4.2016, σ. 1.

⁽⁶⁾ COM(2016) 940 final

- (20) Στον Ευρωπαϊκό Πυλώνα Κοινωνικών Δικαιωμάτων, ο οποίος εξαγγέλθηκε στις 17 Νοεμβρίου 2017, διατυπώνεται μια σειρά αρχών που έχουν σκοπό να στηρίξουν τη δημιουργία δίκαιων και εύρυθμων αγορών εργασίας και συστημάτων πρόνοιας, περιλαμβανομένου του δικαιώματος σε ποιοτική και χωρίς αποκλεισμούς εκπαίδευση και κατάρτιση, για την απόκτηση δεξιοτήτων που είναι χρήσιμες για την αγορά εργασίας και για τη συμμετοχή στην κοινωνία.
- (21) Η πρόταση της Επιτροπής για σύσταση του Συμβουλίου για την παρακολούθηση των αποφοίτων, η οποία εκδόθηκε στις 30 Μαΐου 2017, έχει ως στόχο να βελτιώσει τη διαθεσιμότητα ποιοτικών και ποσοτικών πληροφοριών σχετικά με την εξέλιξη των αποφοίτων, συμπεριλαμβανομένων των μαθητευόμενων, μετά την ολοκλήρωση της εκπαίδευσης και της κατάρτισής τους.
- (22) Τα Ευρωπαϊκά Διαρθρωτικά και Επενδυτικά Ταμεία (2014-2020), κυρίως το Ευρωπαϊκό Κοινωνικό Ταμείο (ΕΚΤ) και το Ευρωπαϊκό Ταμείο Περιφερειακής Ανάπτυξης (ΕΤΠΑ), καθώς και το Erasmus+, το ενωσιακό πρόγραμμα για την ανταγωνιστικότητα των επιχειρήσεων και των μικρομεσαίων επιχειρήσεων (COSME), το ενωσιακό πρόγραμμα για την απασχόληση και την κοινωνική καινοτομία (EaSI), και η Πρωτοβουλία για την Απασχόληση των Νέων (ΠΑΝ), παρέχουν στήριξη για προγράμματα μαθητείας.
- (23) Πρόσφατα, το Ευρωπαϊκό Κοινοβούλιο και ενδιαφερόμενοι φορείς κάλεσαν την Επιτροπή να προωθήσει τη μακροπρόθεσμη κινητικότητα των μαθητευόμενων σε ολόκληρη την ΕΕ, παρέχοντας στους νέους την ευκαιρία να αναπτύξουν τόσο ειδικές δεξιότητες που σχετίζονται με συγκεκριμένη θέση εργασίας όσο και βασικές ικανότητες. Η Επιτροπή ανταποκρίθηκε στην έκκληση αυτή με τη θέσπιση, στο πλαίσιο του προγράμματος Erasmus+, μιας νέας δραστηριότητας με την ονομασία Erasmus Pro, η οποία στηρίζει συγκεκριμένα την τοποθέτηση σε θέση εργασίας στην αλλοδαπή για μεγαλύτερο χρονικό διάστημα.
- (24) Στις εκθέσεις του σχετικά με το πρόγραμμα «Εγγυήσεις για τη νεολαία» του 2015 και του 2017, το Ευρωπαϊκό Ελεγκτικό Συνέδριο συνιστά στην Επιτροπή να αναπτύξει ποιοτικά κριτήρια για τις θέσεις μαθητείας και άλλες προσφορές θέσεων που λαμβάνουν στήριξη στο πλαίσιο της εν λόγω πρωτοβουλίας.
- (25) Η διαμόρφωση κοινής αντίληψης μεταξύ κρατών μελών για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας στηρίζει τις προσπάθειές τους να μεταρρυθμίσουν και να εκσυγχρονίσουν τα συστήματα μαθητείας ώστε να παρέχουν άριστη διαδρομή μάθησης και επαγγελματικής σταδιοδρομίας. Η κοινή αντίληψη συμβάλλει στην αύξηση της αμοιβαίας εμπιστοσύνης και έτσι διευκολύνει τη διασυνοριακή κινητικότητα των μαθητευόμενων.
- (26) Ο γενικός στόχος της παρούσας σύστασης είναι να αυξήσει την απασχολησιμότητα και την προσωπική ανάπτυξη των μαθητευόμενων και να συμβάλει στην ανάπτυξη εργατικού δυναμικού με υψηλού επιπέδου δεξιότητες και επαγγελματικά προσόντα, το οποίο να ανταποκρίνεται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας.
- (27) Ο ειδικός στόχος είναι να παράσχει ένα συνεκτικό πλαίσιο για τα προγράμματα μαθητείας με βάση μια κοινή αντίληψη των στοιχείων που ορίζουν την ποιότητα και την αποτελεσματικότητα, λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία και τις παραδόσεις των συστημάτων επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και τις προτεραιότητες πολιτικής στα διάφορα κράτη μέλη.
- (28) Η παρούσα σύσταση δεν θίγει τις αρμοδιότητες των κρατών μελών να διατηρούν ή να θεσπίζουν διατάξεις για προγράμματα μαθητείας ευνοϊκότερες από όσες περιλαμβάνονται εδώ, ούτε να διατηρούν ή να αναπτύσσουν άλλες μορφές μάθησης με βάση την εργασία και/ή επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης εκτός του πεδίου εφαρμογής της σύστασης και να εφαρμόζουν σε αυτές, εν όλω ή εν μέρει, τα κριτήρια που καθορίζονται κατωτέρω.

ΕΞΕΔΩΣΕ ΤΗΝ ΠΑΡΟΥΣΑ ΣΥΣΤΑΣΗ:

Τα κράτη μέλη θα πρέπει, σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία και σε στενή συνεργασία με τα ενδιαφερόμενα μέρη, να διασφαλίσουν ότι τα προγράμματα μαθητείας ανταποκρίνονται στις ανάγκες της αγοράς εργασίας και παρέχουν όφελος τόσο στους εκπαιδευόμενους όσο και στους εργοδότες, με βάση τα κριτήρια που παρατίθενται κατωτέρω για ποιοτικά και αποτελεσματικά προγράμματα μαθητείας.

Για τους σκοπούς της παρούσας σύστασης και με την επιφύλαξη εθνικής ορολογίας, ως «μαθητεία» νοούνται προγράμματα τυπικής επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης τα οποία

- α) συνδυάζουν μάθηση σε ιδρύματα εκπαίδευσης ή κατάρτισης με ουσιαστική μάθηση βασισμένη στην εργασία σε εταιρείες και άλλους χώρους εργασίας,
- β) καταλήγουν σε εθνικώς αναγνωρισμένα επαγγελματικά προσόντα,
- γ) βασίζονται σε συμφωνία που ορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μαθητευόμενου, του εργοδότη και, κατά περίπτωση, του ιδρύματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, και
- δ) με αμοιβή ή άλλου τύπου αποζημίωση για το μαθητευόμενο, για τη συνιστώσα που βασίζεται στην εργασία.

Κριτήρια για τους όρους μάθησης και εργασίας

Γραπτή συμφωνία

1. Πριν την έναρξη της μαθητείας πρέπει να συνάπτεται γραπτή συμφωνία που να προσδιορίζει τα δικαιώματα και τις υποχρεώσεις του μαθητευόμενου, του εργοδότη και, κατά περίπτωση, του ιδρύματος επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης, σχετικά με την εκμάθηση και τις συνθήκες εργασίας.

Μαθησιακά αποτελέσματα

2. Η επίτευξη ενός συνόλου ολοκληρωμένων μαθησιακών αποτελεσμάτων καθορισμένων σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία θα πρέπει να συμφωνείται από τους εργοδότες και τα ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και, κατά περίπτωση, τα συνδικάτα. Αυτό αναμένεται να εξασφαλίσει ισορροπία μεταξύ ειδικών για το εκάστοτε επάγγελμα δεξιοτήτων, γνώσεων και βασικών ικανοτήτων για τη διά βίου μάθηση που να στηρίζει τις ευκαιρίες των μαθητευόμενων τόσο για προσωπική ανάπτυξη όσο και διά βίου ευκαιρίες σταδιοδρομίας προκειμένου να προσαρμοστούν στις μεταβαλλόμενες μορφές σταδιοδρομίας.

Παιδαγωγική υποστήριξη

3. Οι εκπαιδευτές που παρέχουν ενδοεπιχειρησιακή κατάρτιση θα πρέπει να ορίζονται και να επιφορτίζονται με το καθήκον να συνεργάζονται στενά με ιδρύματα επαγγελματικής εκπαίδευσης και κατάρτισης και με εκπαιδευτικούς για να παρέχουν καθοδήγηση στους μαθητευόμενους και να εξασφαλίζουν αμοιβαία και τακτική αναπληροφόρηση. Οι εκπαιδευτικοί, οι εκπαιδευτές και οι σύμβουλοι, ειδικά στις πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, θα πρέπει να λαμβάνουν στήριξη για να επικαιροποιούν τις δεξιότητες, τις γνώσεις και τις ικανότητές τους, ώστε να εκπαιδεύουν τους μαθητευόμενους σύμφωνα με τις πλέον πρόσφατες μεθόδους διδασκαλίας και κατάρτισης και τις ανάγκες της αγοράς εργασίας.

Συνιστώσα χώρου εργασίας

4. Σημαντικό μέρος της μαθητείας, δηλαδή τουλάχιστον η μισή, θα πρέπει να πραγματοποιείται στον χώρο εργασίας, με την ευκαιρία ένα μέρος της εμπειρίας από το χώρο εργασίας να αναληφθεί στο εξωτερικό όπου αυτό είναι δυνατό. Λαμβάνοντας υπόψη την ποικιλομορφία των εθνικών συστημάτων, ο στόχος είναι να σημειωθεί σταδιακή πρόοδος προς το μερίδιο της μαθητείας που συνιστά η μάθηση στον χώρο εργασίας.

Αμοιβή και/ή αποζημίωση

5. Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να αμείβονται ή να αποζημιώνονται κατ' άλλο τρόπο, σύμφωνα με εθνικές ή τομεακές απαιτήσεις ή συλλογικές συμβάσεις όπου υφίστανται, λαμβανομένων υπόψη και συμφωνιών επιμερισμού του κόστους μεταξύ εργοδοτών, μαθητευόμενων και δημόσιων αρχών.

Κοινωνική προστασία

6. Οι μαθητευόμενοι θα πρέπει να δικαιούνται κοινωνική προστασία, περιλαμβανομένης της απαιτούμενης ασφάλισης σύμφωνα με την εθνική νομοθεσία.

Όροι εργασίας, υγείας και ασφάλειας

7. Ο χώρος εργασίας υποδοχής θα πρέπει να συμμορφώνεται με τους σχετικούς κανόνες και κανονισμούς σχετικά με τους όρους εργασίας, και ειδικότερα με τη νομοθεσία περί υγείας και ασφάλειας.

Κριτήρια για το πλαίσιο όρων

Κανονιστικό πλαίσιο

8. Θα πρέπει να υπάρχει σαφές και συνεπές κανονιστικό πλαίσιο, το οποίο να βασίζεται σε μια προσέγγιση δίκαιης και ισότιμης εταιρικής σχέσης που να περιλαμβάνει διαρθρωμένο και διαφανή διάλογο μεταξύ όλων των σχετικών ενδιαφερόμενων μερών. Αυτό μπορεί να περιλαμβάνει διαδικασίες διαπίστευσης για τις εταιρείες και τους χώρους εργασίας που προσφέρουν θέσεις μαθητείας και/ή άλλα μέτρα διασφάλισης της ποιότητας.

Συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων

9. Οι κοινωνικοί εταίροι, μεταξύ άλλων και σε τομεακό επίπεδο και/ή σε ενδιάμεσους φορείς, όπου συντρέχει περίπτωση, θα πρέπει να συμμετέχουν στον σχεδιασμό, τη διακυβέρνηση και την εφαρμογή προγραμμάτων μαθητείας, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα εργασιακών σχέσεων και τις πρακτικές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης.

Στήριξη για τις επιχειρήσεις

10. Θα πρέπει να προβλέπεται χρηματοδοτική και/ή μη χρηματοδοτική στήριξη, ιδίως για πολύ μικρές, μικρές και μεσαίες επιχειρήσεις, που να επιτρέπει οικονομικά αποδοτικές μαθητείες για εταιρείες, λαμβάνοντας υπόψη, κατά περίπτωση, τις ρυθμίσεις επιμερισμού μεταξύ εργοδοτών και δημόσιων αρχών.

Ευέλικτες διαδρομές και κινητικότητα

11. Για να διευκολύνεται η πρόσβαση, στις προϋποθέσεις συμμετοχής σε μαθητεία θα πρέπει να λαμβάνεται υπόψη η συναφής άτυπη και μη τυπική μάθηση και/ή, εάν συντρέχει περίπτωση, η ολοκλήρωση προπαρασκευαστικών προγραμμάτων. Προσόντα που αποκτώνται μέσω μαθητείας θα πρέπει να περιλαμβάνονται σε εθνικά αναγνωρισμένα πλαίσια επαγγελματικών προσόντων που να περιλαμβάνονται στο Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Επαγγελματικών Προσόντων⁽¹⁾. Τα προγράμματα μαθητείας θα πρέπει να επιτρέπουν πρόσβαση σε άλλες ευκαιρίες μάθησης, μεταξύ άλλων σε υψηλότερο επίπεδο εκπαίδευσης και κατάρτισης, προοπτικές σταδιοδρομίας και/ή, κατά περίπτωση, τη συσσώρευση μονάδων μαθησιακών αποτελεσμάτων. Η διακρατική κινητικότητα των μαθητευομένων, είτε στον χώρο εργασίας είτε σε ιδρύματα εκπαίδευσης και κατάρτισης, πρέπει σταδιακά να προωθηθεί ως συνιστώσα των προσόντων της μαθητείας.

Επαγγελματικός προσανατολισμός και ευαισθητοποίηση

12. Πριν και κατά τη μαθητεία πρέπει να παρέχεται επαγγελματικός προσανατολισμός, καθοδήγηση και στήριξη των εκπαιδευομένων για να εξασφαλίζονται επιτυχή αποτελέσματα, να αποτρέπεται και να μειώνεται η σχολική εγκατάλειψη καθώς και να στηριχθούν αυτοί οι εκπαιδευόμενοι να επανενταχθούν σε συναφείς ατραπούς εκπαίδευσης και κατάρτισης. Τα προγράμματα μαθητείας θα πρέπει να προαχθούν ως μια ελκυστική μαθησιακή ατραπός μέσω δραστηριοτήτων ευαισθητοποίησης ευρείας στόχευσης.

Διαφάνεια

13. Η διαφάνεια των προσφορών θέσεων μαθητείας και η πρόσβαση σ' αυτές εντός και μεταξύ των κρατών μελών θα πρέπει να διασφαλίζεται μεταξύ άλλων με τη στήριξη δημόσιων και ιδιωτικών υπηρεσιών απασχόλησης, καθώς και άλλων αρμόδιων φορέων, και, όπου συντρέχει περίπτωση, με τη χρήση ενωσιακών εργαλείων όπως το EURES, κατά τα προβλεπόμενα στον κανονισμό EURES.

Διασφάλιση της ποιότητας και παρακολούθηση των μαθητευομένων

14. Θα πρέπει να εφαρμόζονται προσεγγίσεις διασφάλισης της ποιότητας που να λαμβάνουν υπόψη το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Αναφοράς για τη Διασφάλιση της Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET)⁽²⁾, περιλαμβανομένης μιας διαδικασίας που να επιτρέπει έγκυρη και αξιόπιστη αξιολόγηση των μαθησιακών αποτελεσμάτων. Πρέπει να επιδιωχθεί η παρακολούθηση της απασχόλησης και της επαγγελματικής εξέλιξης των μαθητευομένων, σύμφωνα με την εθνική και την ενωσιακή νομοθεσία περί προστασίας δεδομένων.

Εφαρμογή σε εθνικό επίπεδο

Εντός του πεδίου εφαρμογής της παρούσας σύστασης, για την εφαρμογή της τα κράτη μέλη θα πρέπει:

15. να προωθήσουν την ενεργό συμμετοχή των κοινωνικών εταίρων στον σχεδιασμό, στη διακυβέρνηση και στην εφαρμογή προγραμμάτων μαθητείας, σύμφωνα με τα εθνικά συστήματα εργασιακών σχέσεων και τις πρακτικές στον τομέα της εκπαίδευσης και της κατάρτισης·
16. να διασφαλίσουν ίση πρόσβαση, να προωθήσουν την έμφυλη ισορροπία και να αντιμετωπίσουν τις διακρίσεις στα συστήματα μαθητείας·
17. να συμπεριλάβουν τα σχετικά μέτρα εφαρμογής στα εθνικά προγράμματα μεταρρυθμίσεων στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
18. να λάβουν υπόψη το παρόν πλαίσιο όταν κάνουν χρήση κονδυλίων και μηχανισμών της Ευρωπαϊκής Ένωσης που στηρίζουν προγράμματα μαθητείας.

Η Επιτροπή θα πρέπει να παράσχει την αναγκαία στήριξη, μεταξύ άλλων και μέσω των ακόλουθων δράσεων:

Υπηρεσίες υποστήριξης

19. Αναπτύσσοντας δέσμη υπηρεσιών υποστήριξης για την ανταλλαγή γνώσεων, τη δικτύωση και την αμοιβαία μάθηση για να συντρέχει τα κράτη μέλη και τους σχετικούς ενδιαφερόμενους να υλοποιούν προγράμματα μαθητείας σύμφωνα με το παρόν πλαίσιο. Αυτό θα πρέπει να περιλαμβάνει και τις ανάγκες περαιτέρω κατάρτισης διδασκόντων και εκπαιδευτών ΕΕΚ όσον αφορά ψηφιακές καινοτομίες στις μαθητείες.

Ευαισθητοποίηση

20. Προωθώντας την αριστεία και την ελκυστικότητα των προγραμμάτων μαθητείας, καθώς και μια θετική εικόνα μεταξύ των νέων, των οικογενειών και των εργοδοτών τους, μέσω εκστρατειών ευαισθητοποίησης όπως η ευρωπαϊκή εβδομάδα Επαγγελματικής Κατάρτισης·

(1) EE C 189 της 15.6.2017, σ. 15.

(2) EE C 155 της 8.7.2009, σ. 1.

Χρηματοδότηση

21. Στηρίζοντας την υλοποίηση της παρούσας σύστασης μέσω σχετικής χρηματοδότησης της Ένωσης, σύμφωνα με το σχετικό νομικό πλαίσιο·

Παρακολούθηση

22. Παρακολουθώντας την υλοποίηση της παρούσας σύστασης με την υποστήριξη της τριμερούς συμβουλευτικής επιτροπής για την επαγγελματική κατάρτιση, αξιοποιώντας τα υπάρχοντα μέσα παρακολούθησης που χρησιμοποιούνται στο πλαίσιο του Ευρωπαϊκού Εξαμήνου·
 23. Υποβάλλοντας έκθεση στο Συμβούλιο σχετικά με την υλοποίηση του πλαισίου εντός τριών ετών από την ημερομηνία θέσπισής του.
-